

BESLUT

DATUM: 2024-12-10
AVDELNING: Riskavdelningen
HANDLÄGGARE: Christian Backström
DIARIENUMMER: 2024-01322
HANTERINGSKLASS: Öppen

Policy för riskhantering

Riksbankens beslut

Riksbanken beslutar om Policy för riskhantering i enlighet med bilaga.

Skälen för beslutet

Riskhanteringspolicyn har upprättats för att beskriva de grundläggande principerna för hantering av risker som uppstår inom Riksbankens verksamhet.

Syftet med policyn är att fastställa grunden i Riksbankens ramverk för en systematisk och tillfredsställande hantering av de risker som kan hindra verksamhetens målpåfyllelse.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Anna Breman samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Aino Bunge och Anna Seim) efter föredragning av compliance officer Fanny Nyman. I den slutliga handläggningen har riskchef Lena Arfalk medverkat.

POLICY FÖR RISKHANTERING

BESLUTSDATUM:	2024-12-10
BESLUT AV:	Direktionen
ANSVARIG AVDELNING:	Riskavdelningen
FÖRVALTNINGSANSVARIG:	Riskchef
DIARIENUMMER:	2024-01322
HANTERINGSKLASS:	Öppen

Policy för riskhantering

Innehåll och syfte

I denna policy beskrivs de grundläggande principerna för hantering av de risker som uppstår i Riksbankens verksamhet. Syftet med policy för riskhantering är att sätta grunden i Riksbankens ramverk för en tillfredsställande hantering av de risker som kan hindra verksamhetens måluppfyllelse. Utöver denna övergripande riskhanteringspolicy finns specifika styrande dokument för finansiella respektive icke-finansiella risker.

Målgrupp

Denna policy riktar sig till Riksbankens samtliga medarbetare. Begreppet medarbetare avser alla arbetstagare och de uppdragstagare som har tillgång till en riksbanksdator och till Riksbankens system och som deltar i Riksbankens dagliga verksamhet.

Innehållsförteckning

Policy för riskhantering	1
Innehåll och syfte	1
Målgrupp	1
1 Inledning	3
1.1 Bakomliggande regelverk	3
1.2 Definitioner	3
2 Grundläggande principer för riskhantering	3
3 Riskaptit och risktolerans	3
Finansiella risker	4
Icke-finansiell risk	4
Strategiska risker	5
4 Styrning	5
Första ansvarslinjen - verksamheten	5
Andra ansvarslinjen - riskavdelningen (RIA)	5
5 Riskkultur	6
6 Riskhanteringsprocessen på Riksbanken	6
7 Efterlevnad	6
8 Ikraftträdande	6

1 Inledning

Riksbankens verksamhet regleras i riksbankslagen. Riksbankens uppdrag är förenad med finansiella, icke-finansiella och strategiska risker som behöver hanteras för att ge förutsättningar att nå målen och fullgöra uppdraget. Denna policy ger en överskådlig beskrivning av ramar och principer för hur risker inom Riksbanken ska hanteras.

1.1 Bakomliggande regelverk

- Lag (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen)
- Arbetsordningen för Sveriges riksbank

1.2 Definitioner

Riskaptit är ett uttryck för den aggregerade risknivån direktionen är villig att acceptera för att Riksbanken ska nå sina mål.

Risktolerans är den risknivå som Riksbanken kan tolerera för en enskild riskkategori.

2 Grundläggande principer för riskhantering

Riksbankens grundläggande principer för riskhantering syftar till att minimera negativa konsekvenser av risker som kan påverka dess verksamhet och mål genom aktiv riskhantering och kontinuerlig övervakning. Detta innefattar identifiering av finansiella, icke-finansiella och strategiska risker följt av en strukturerad riskhanteringsprocess.

3 Riskaptit och risktolerans

Direktionen fastställer riskaptit på en aggregerad nivå för finansiell risk, icke-finansiell risk och strategisk risk. Riksbanken har under normala omständigheter en låg riskaptit.

Risktolerans fastställs för respektive riskkategori och är beroende av den inneboende risken, möjligheter att begränsa risken samt Riksbankens mål och uppdrag.

De risktyper som Riksbankens verksamhet exponeras för visas i figuren nedan, tillsammans med underliggande riskkategorier:

Riksbankens risktyper samt riskkategorier

Figur 1. Riksbankens risktyper samt riskkategorier

Finansiella risker

Riksbanken ska enligt lag förvalta tillgångarna med låg risk och med beaktande av bankens ställning som centralbank och syftet med tillgångsinnehavet. Under normala omständigheter behöver dock banken bära en viss finansiell risk i syfte att nå en förväntad intjäning som täcker kostnaderna samt i syfte att kunna säkra en intjäning som kan återuppbygga riskbuffertar¹ och eget kapital efter en finansiell förlust. Riksbanken har en låg riskaptit för finansiella risker under normala omständigheter.

Under finansiell kris eller djup lågkonjunktur kan Riksbanken däremot ha en högre acceptans för finansiella risker eftersom bankens uppgift kan vara att ge likviditetsstöd till den finansiella sektorn eller att absorbera tillgångar som den privata sektorn inte vill hålla i ett sådant läge.

Icke-finansiell risk

Riksbankens verksamhet är föremål för olika icke-finansiella risker såsom informations-säkerhet och teknologirisker, legala risker, personalkrisker och tredjepartsrisker. Compliancerisk – det vill säga risk för bristande efterlevnad av lagar, regler, förordningar och/eller interna regler – ingår i icke-finansiell risk. Icke-finansiell risk kan leda till finansiella förluster, skada på anseendet/förtroendet och störa Riksbankens verksamhet.

Riksbanken har en låg riskaptit för icke-finansiella risker. En avvägning ska alltid göras mellan förväntad kostnad för att begränsa risken och den konsekvens som risken kan medföra.

¹ Enligt 8 kap. 11 § riksbankslagen får Riksbanken i skälig utsträckning göra finansiella avsättningar i enlighet med Europeiska centralbankens riktlinjer.

Strategiska risker

Strategiska risker kan direkt kopplas till Riksbankens långsiktiga förmåga att uppfylla sina övergripande uppdrag, mål och mandat. Riskerna är relaterade till strategiskt viktiga beslut, förändringar och förflyttningar. De är många gånger banköverskridande, men kan i vissa fall beröra delar av banken när det handlar om specifika strategiska frågor eller inriktningar. Strategiska risker innefattar även anseenderisk och framväxande risker. Riksbanken har en låg riskaptit för strategiska risker, då detta kan medföra en signifikant påverkan på möjligheter att uppnå Riksbankens övergripande uppdrag och mål.

4 Styrning

Ansvar och organisering av Riksbankens riskhantering förtydligas genom uppdelning i tre ansvarslinjer, den operativa verksamheten i första ansvarslinjen och kontrollfunktionerna i andra (riskavdelningen) och tredje ansvarslinjen (internrevision).

Första ansvarslinjen – verksamheten

Första ansvarslinjen utgörs av alla chefer och medarbetare som ansvarar för det dagliga arbetet i verksamheten och därigenom tar risker under kontrollerade och medvetna former. Inom detta ansvar ingår att identifiera och hantera risker som kan hindra verksamheten från att uppnå Riksbankens mål och fullgöra uppdraget enligt riksbankslagen. Även risker från tredje part, vilka uppstår genom samarbete med externa parter såsom leverantörer och underleverantörer, ska ingå i riskhanteringen. Risk- och ISK-kommittén, som är direktionens utskott för riskhantering och intern styrning och kontroll, bereder och samordnar bankgemensamma frågor inom Riksbankens samtliga riskområden och möjliggör för verksamheten att lyfta upp relevanta ärenden till direktionen.

Andra ansvarslinjen – riskavdelningen (RIA)

Den andra ansvarslinjen utgörs av riskavdelningen som även omfattar funktionen för regelefterlevnad och dataskyddsbudet (DSO). Riskavdelningen ska utföra sina arbetsuppgifter oberoende från den övriga verksamheten och ska bidra med råd och stöd till verksamheten inom intern styrning och kontroll, riskhantering, dataskydd och regelefterlevnad. Riskavdelningen ska löpande följa upp, kontrollera och rapportera om verksamhetens tillämpning och efterlevnad inom dessa områden och ska presentera sin objektiva bedömning till direktionen. Riskavdelningens ansvar omfattar Riksbankens ramverk för riskhantering.

Tredje ansvarslinjen – internrevision (IR)

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevision som bedriver en oberoende, objektiv säkrings- och rådgivningsverksamhet. För mer information om tredje ansvarslinjen se Riksbankens policy för internrevision.

5 Riskkultur

Arbetet i Riksbanken ska präglas av god etik och sund riskkultur som baseras på en förståelse för vilka risker som banken är exponerad för, och kan komma att exponeras för, samt hur dessa ska hanteras.

Riskkultur består av ett system av värderingar och beteenden som formar beslut kring risk och riskhantering. Riskkulturen påverkar beslut och aktiviteter i hela organisationen, informellt och formellt.

6 Riskhanteringsprocessen på Riksbanken

På en övergripande nivå omfattar riskhanteringsprocessen följande steg:

- Identifiera
- Värdera
- Hantera
- Följa upp
- Rapportera
- Kommunicera

De olika stegen i riskhanteringsprocessen genomförs med stöd av olika metoder och analysverktyg, exempelvis självvärderingar av icke-finansiella risker, så kallade riskanalyser, och kvantitativa modeller för finansiella risker.

7 Efterlevnad

Riskavdelningen ansvarar för att följa upp efterlevnaden av denna policy och att rapportera denna till direktionen.

8 Ikraftträdande

Denna policy träder i kraft den 1 januari 2025.